Suvestinė redakcija nuo 2015-05-21 iki 2015-08-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. 4-27, i. k. 1031010ISTA0IX-1905

Nauja įstatymo redakcija (atitaisymas skelbtas: Žin., 2010, Nr. 15):
Nr. XI-642, 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 12-557 (2010-01-30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMAS

2003 m. gruodžio 16 d. Nr. IX-1905
Vilnius

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymo sritis

1. Šis įstatymas nustato valstybės institucijų teises ir pareigas formuojant ir įgyvendinant geležinkelių transporto eismo saugos politiką, reikalavimus geležinkelių infrastruktūros valdytojams, geležinkelio įmonėms (vežėjams) geležinkelių transporto eismo saugos srityje, teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimo tvarką, geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo tvarką, reikalavimus darbuotojams, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, asmenų atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus.

2. Šio įstatymo tikslas – apsaugoti asmenų gyvybę, sveikatą ir turtą, gerinti geležinkelių transporto eismo sąlygas, taip pat mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir užtikrinti bendrųjų geležinkelių transporto eismo saugos tikslų įgyvendinimą ir geležinkelių sistemos sąveiką.

3. Šio įstatymo reikalavimai taikomi 1 435 mm ir 1 520 mm pločio vėžių geležinkeliuose. Geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimus kitokio pločio vėžės geležinkeliuose nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

4. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su Įstatymo priede pateiktais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Agentūra** – Europos geležinkelių agentūra.

2. **Bendrieji geležinkelių transporto eismo saugos būdai** (toliau – **bendrieji eismo saugos būdai**) – būdai, kuriais nustatoma, kaip turi būti vertinamas geležinkelių transporto eismo saugos lygis, siekiama bendrųjų geležinkelių transporto eismo saugos tikslų ir laikomasi geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimų.

3. **Bendrieji geležinkelių transporto eismo saugos tikslai** (toliau – **bendrieji eismo saugos tikslai**) – pavojingumo kriterijais reiškiamos geležinkelių transporto eismo saugos užduotys, kurias turi įvykdyti visa geležinkelių sistema ar jos dalys.

4. **Europos bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija** – vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka ir atitinkamomis geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijomis Lietuvos Respublikos paskelbtosios įstaigos parengtas dokumentas, kuriuo patvirtinama geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalies atitiktis esminiams reikalavimams. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje išduota Europos bendrijos (EB) atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija.

5. **Europos bendrijos patikros deklaracija** – vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka ir atitinkamomis geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijomis Lietuvos Respublikos paskelbtosios įstaigos parengtas dokumentas, kuriuo patvirtinama geležinkelių posistemio atitiktis esminiams reikalavimams. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje išduota Europos bendrijos (EB) patikros deklaracija.

6. **Esminiai reikalavimai** – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyti reikalavimai, kuriuos turi atitikti geležinkelių sistema, geležinkelių posistemiai, sąveikaujančios dalys ir sąsajos.

7. **Geležinkelių posistemis** – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta geležinkelių sistemos struktūrinė ar funkcinė dalis (geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių riedmenys, eismo organizavimas, valdymas ir kitos).

8. **Geležinkelių riedmenys** – geležinkelių transporto priemonės, judančios geležinkelių keliais, naudojančios trauką arba jos nenaudojančios, traukiamos kitų geležinkelių riedmenų ar traukiančios kitus geležinkelių riedmenis (lokomotyvai, vagonai ir kita). Geležinkelių riedmenis sudaro vienas ar keli struktūriniai ir funkciniai geležinkelių posistemiai ar tokių geležinkelių posistemių dalys.

9. **Geležinkelių riedmenų naudotojas** – asmuo, kuris yra geležinkelių riedmenų savininkas ar turi teisę juos naudoti kitu teisėtu pagrindu, naudoja juos pagal paskirtį ir yra įregistruotas geležinkelių riedmenų naudotoju Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre.

10. **Geležinkelių riedmenų techninė priežiūra** – techninės paslaugos (geležinkelių riedmenų techninės būklės tikrinimai, geležinkelių riedmenų remontas ir kiti veiksmai) ir įgyvendinamos teisinės ir organizacinės priemonės siekiant užtikrinti, kad naudojami geležinkelių riedmenys būtų saugūs ir nekeltų pavojaus žmonėms, geležinkelių infrastruktūrai, turtui ir aplinkai.

11. **Geležinkelių riedmenų valdymas** – traukinio mašinisto, turinčio teisę valdyti geležinkelių riedmenis, veiksmai, kuriais valdomi judantys geležinkelių riedmenys.

12. **Geležinkelių sistema** – struktūrinių ir funkcinių geležinkelių posistemių visuma, jų valdymas ir eksploatavimas.

13. **Geležinkelių sistemos sąveikaujanti dalis** – bet kuri nedaloma geležinkelių sistemos dalis, jų grupė, mazgas, sukomplektuotas blokas, įtraukti arba ketinami įtraukti į geležinkelių posistemį, nuo kurių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso geležinkelių sistemos sąveikumas. Ši sąvoka apima ir materialiuosius, ir nematerialiuosius objektus.

14. **Geležinkelių sistemos sąveikumas** – geležinkelių sistemos gebėjimas sudaryti sąlygas saugiam ir nenutrūkstamam geležinkelių transporto eismui. Šis gebėjimas priklauso nuo visų norminių, techninių ir eksploatacinių sąlygų, kurių turi būti laikomasi, kad būtų įvykdyti esminiai reikalavimai.

15. **Geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijos** (toliau – **TSS**) – kiekvieno geležinkelių posistemio ar jo dalies charakteristikos detalūs reikalavimai, skirti esminių reikalavimų atitikčiai ir geležinkelių sistemos sąveikai užtikrinti. Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje paskelbtos ir įsigaliojusios TSS yra taikomos tiesiogiai. Kai yra patvirtintos tam tikro geležinkelių posistemio ar jo dalies TSS, Lietuvos Respublikos teisės aktai tam geležinkelių posistemiui ar jo daliai netaikomi, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

16. **Geležinkelių transporto eismas** – geležinkelių riedmenų judėjimas geležinkelių keliais.

17. **Geležinkelių transporto eismo įvykis** (toliau – **eismo įvykis**) – nepageidaujamas arba netyčinis netikėtas įvykis arba keli įvykiai, sukėlę žalingus padarinius, kai geležinkelių riedmenys susiduria su kitais geležinkelių riedmenimis, statiniais ar įrenginiais, nurieda nuo bėgių, susiduria su pervažą kertančiomis transporto priemonėmis ar pervažoje esančiais objektais, taip pat kai dėl judančių geležinkelių riedmenų nukenčia bent vienas žmogus ar geležinkelių riedmenyse kyla gaisras ir kiti panašaus pobūdžio žalingus padarinius sukėlę įvykiai.

18. **Geležinkelių transporto eismo sauga** (toliau – **eismo sauga**) – visuma geležinkelių transporto techninių ir organizacinių priemonių, skirtų užtikrinti, kad keleiviai, kiti geležinkelių transporto eismo dalyviai ir kiti asmenys, taip pat geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių riedmenys ir vežami kroviniai bei bagažas būtų apsaugoti nuo geležinkelių transporto katastrofų, geležinkelių transporto eismo įvykių, geležinkelių transporto riktų ir jų padarinių.

19. **Geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistema** (toliau – **eismo saugos valdymo sistema**) – visuma geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir (ar) geležinkelio įmonės (vežėjo) nustatytų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti eismo saugumą šiems asmenims vykdant savo veiklą.

20. **Geležinkelių transporto katastrofa** (toliau – **katastrofa**) – geležinkelių riedmenų susidūrimas ar nuriedėjimas nuo bėgių, kai žūsta vienas ar daugiau žmonių arba sužalojami penki

ar daugiau žmonių arba, katastrofų tyrimų vadovo išankstiniu vertinimu, padaryta ne mažesnė kaip 2 milijonų eurų žala geležinkelių infrastruktūrai, geležinkelių riedmenims, aplinkai arba asmenų turtui, taip pat bet kuris kitas panašius padarinius sukėlęs eismo įvykis, padaręs akivaizdų poveikį eismo saugos kontrolei ar valdymui.

21. **Geležinkelių transporto riktas** (toliau – **riktas**) – įvykis eksploatuojant geležinkelių riedmenis, turėjęs neigiamą poveikį eismo saugos kontrolei ir valdymui, bet nesukėlęs geležinkelių transporto katastrofos ar geležinkelių transporto eismo įvykio padarinių.

22. **Katastrofos, eismo įvykio ar rikto priežastys** – teisėta ar neteisėta veika, įvykiai, sąlygos arba jų visuma, kurie lėmė katastrofą, eismo įvykį ar riktą.

23. **Katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimas** – procedūra, atliekama po katastrofos, eismo įvykio ar rikto siekiant užkirsti kelią kitai katastrofai, eismo įvykiui ar riktui, apimanti informacijos apie katastrofą, eismo įvykį ar riktą rinkimą ir analizę, išvadų pateikimą ir įvertinimą, katastrofos, eismo įvykio ar rikto priežasčių ir (ar) asmenų, pažeidusių eismo saugos reikalavimus, nustatymą ir geležinkelių transporto eismo saugos rekomendacijų pateikimą.

24. **Mokymo pajėgumai** – traukinio mašinistų ir traukinius lydinčio personalo mokymo priemonės ir geležinkelio kelių, jų eksploatavimo, signalizacijos ir kontrolės komandų sistemų, taip pat kitų teisės aktuose nustatytų mokymų programos.

25. **Nacionalinės geležinkelių eismo saugos taisyklės** – Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyti geležinkelių eismo saugos reikalavimai, taikomi daugiau negu vienai geležinkelio įmonei (vežėjui).

26. **Paskelbtoji įstaiga** – įstaiga, kuri paskirta atsakinga už geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimą arba už geležinkelių posistemių Europos bendrijos (EB) patikros procedūros atlikimą ir apie kurią pranešama Europos Komisijai ir Europos ekonominės erdvės valstybėms.

27. **Traukinių eismas** – traukinių judėjimas geležinkelių linijomis.

28. **Traukinio mašinistas** – asmuo, turintis traukinio mašinisto pažymėjimą, traukinio mašinisto sertifikatą ir valdantis geležinkelių riedmenis.

29. **Traukinio mašinisto pažymėjimas** – dokumentas, kuriuo patvirtinama traukinio mašinisto sveikatos, išsilavinimo ir profesinių įgūdžių atitiktis teisės aktų nustatytiems reikalavimams.

30. **Traukinio mašinisto sertifikatas** – dokumentas, kuriuo patvirtinama traukinio mašinisto teisė valdyti sertifikate nurodytus geležinkelių riedmenis nurodytoje geležinkelių infrastruktūroje.

31. **Traukinio mašinistų mokymo centras** – eismo saugos institucijos pripažintas asmuo, turintis teisę mokyti traukinio mašinistus.

32. **Trečioji valstybė** – valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė ar nėra Europos ekonominės erdvės valstybė.

33. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme ir kituose įstatymuose.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)

3 straipsnis. Eismo saugos užtikrinimo principai

Eismo saugos užtikrinimo principai yra šie:

1) užtikrinti asmenų sveikatą ir gyvybę yra svarbiau negu siekti ūkinės komercinės veiklos ekonominių rezultatų;

2) bendros geležinkelių sistemos plėtros skatinimas teisės aktų nustatyta tvarka, eismo saugos reikalavimus ta pačia veikla užsiimantiems asmenims taikant nediskriminacinėmis sąlygomis;

3) eismo saugos valdymas, nuolat gerinant eismo saugą pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus ir mokslo bei technikos vystymąsi ir teikiant pirmenybę katastrofų prevencijai;

4) priemonės, kuriomis siekiama gerinti eismo saugą, nustatomos vadovaujantis sisteminiu požiūriu, t. y. atsižvelgiant į visos geležinkelių sistemos, o ne į vienos ar kelių jos dalių, eismo saugą;

5) geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų) bendradarbiavimas siekiant užtikrinti saugų geležinkelių infrastruktūros naudojimą, priežiūrą, modernizavimą ir plėtrą;

6) geležinkelių riedmenų gamintojų, eksploatavimo paslaugų teikėjų, geležinkelių riedmenų valdytojų, įmonių, atliekančių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, ir perkančiųjų organizacijų pareiga užtikrinti, kad geležinkelių riedmenys, įranga, priedai, įtaisai ir teikiamos paslaugos atitiktų geležinkelių riedmenims nustatytus reikalavimus ir jų naudojimo sąlygas taip, kad geležinkelio įmonės (vežėjai) ir (ar) geležinkelių infrastruktūros valdytojai galėtų saugiai juos naudoti.

4 straipsnis. Nacionalinės eismo saugos taisyklės ir posistemių techninės taisyklės

1. Nacionalinių eismo saugos taisyklių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija šį sąrašą pateikia Europos Komisijai. Nacionalinių eismo saugos taisyklių sąraše nurodytos taisyklės turi būti paskelbtos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija nedelsdama praneša Europos Komisijai apie priimtas naujas nacionalines eismo saugos taisykles ar jų pakeitimus, išskyrus atvejus, kai naujai priimtos nacionalinės eismo saugos taisyklės ar padaryti jų pakeitimai yra susiję tik su TSS įgyvendinimu.

3. Europos Komisijai patvirtinus ar pakeitus bendruosius eismo saugos būdus ar bendruosius eismo saugos tikslus, atitinkamai keičiamos nacionalinės eismo saugos taisyklės.

4. Jeigu patvirtinus ar pakeitus bendruosius eismo saugos tikslus ketinama priimti nacionalines eismo saugos taisykles, kuriose nustatomas aukštesnis eismo saugos lygis negu reikalingas siekiant bendrųjų eismo saugos tikslų ar kurios gali turėti įtakos kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelio įmonių (vežėjų) veiklai Lietuvos Respublikos teritorijoje, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija teikia nagrinėti Europos Komisijai nacionalinių eismo saugos taisyklių projektus, nurodydama šių projektų inicijavimo priežastis, prieš tai pasikonsultavusi su visomis suinteresuotomis šalimis teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Tuo atveju, kai gaunamas Europos Komisijos pranešimas, kuriame išreiškiamos jos abejonės dėl nacionalinių eismo saugos taisyklių suderinamumo su bendraisiais eismo saugos būdais arba dėl galimybės siekti bendrųjų eismo saugos tikslų, arba Europos Komisija mano, kad šios taisyklės yra diskriminuojančios, arba nustato vežimų geležinkelių transportu tarp Europos Sąjungos valstybių narių veiklos apribojimus, priimamas sprendimas sustabdyti nacionalinių eismo saugos taisyklių patvirtinimą, įsigaliojimą ar įgyvendinimą iki tol, kol bus priimtas atitinkamas Europos Komisijos sprendimas.

6. Kiekvieno posistemio ar jo dalies, kuriai netaikoma TSS (reikiama TSS dar nėra patvirtinta, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka yra pranešta Europos Komisijai apie išlygą dėl TSS taikymo arba numatytas specifinis atvejis), detalūs reikalavimai, būtini esminiams reikalavimams vykdyti ir geležinkelių sistemos sąveikai užtikrinti, nustatomi posistemio techninėse taisyklėse.

7. Posistemių techninėms taisyklėms priskiriama:

1) posistemių techniniai reglamentai – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos priimti teisės aktai, kuriuose nustatomi posistemių, jų projektavimo, konstravimo, įdiegimo, modernizavimo, rekonstravimo, statybos, naudojimo ir priežiūros techniniai reikalavimai tiesiogiai arba nuorodos į standartus ar posistemių naudojimo ir techninės priežiūros taisykles;

2) posistemių taisyklės, posistemių naudojimo ir techninės priežiūros taisyklės – teisės aktais įgaliotų viešojo administravimo subjektų ar juridinių asmenų dokumentai, kuriuose nurodyti posistemių techninių reglamentų įgyvendinimo būdai ir metodai;

3) teisės aktų nustatyta tvarka pripažintos nacionalinės standartizacijos institucijos parengti ir priimti posistemių srityje taikomi Lietuvos standartai, taip pat perimti Europos ir tarptautiniai standartai;

4) bendros techninės specifikacijos – techninės specifikacijos, paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje;

5) Europos techniniai liudijimai – posistemio tinkamumo pagal jo paskirtį techninio įvertinimo dokumentai, parengti kompetentingų Europos Sąjungos valstybių narių institucijų,

pagrįsti tuo, kad posistemio savitos charakteristikos ir apibrėžtos jo taikymo ir naudojimo sąlygos atitinka esminius statybos darbų reikalavimus;

6) techniniai liudijimai – Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka parengti ir priimti posistemių tinkamumo naudoti nustatymo dokumentai. Jie rengiami, kai nėra parengtų atitinkamų Lietuvos ar Europos standartų arba kai neplanuojama šių standartų rengti;

7) metodiniai nurodymai ir rekomendacijos – projektavimo ir statybos įmonių, mokslo ir studijų institucijų paskelbti savanoriškai taikomi dokumentai, kuriuose nurodyti posistemių techninių reglamentų įgyvendinimo būdai ir metodai.

8. Posistemių techniniai reglamentai yra privalomi visiems asmenims, kuriems taikomas šis įstatymas. Tuo atveju, kai posistemių techniniuose reglamentuose nustatytus klausimus reglamentuoja TSS, taikomos TSS.

9. Posistemių taisyklės, posistemių naudojimo ir techninės priežiūros taisyklės, Lietuvos standartai ir techniniai liudijimai taikomi savanoriškai, išskyrus atvejus, kai posistemių techniniuose reglamentuose ar kituose teisės aktuose nurodoma, kad minėtas taisykles, standartus, techninius liudijimus taikyti privaloma.

10. Tuo atveju, kai posistemių taisyklėse nustatytus klausimus reglamentuoja TSS, taikomos TSS.

11. Posistemių techninių taisyklių rengimo ir tvirtinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

12. Lietuvos Respublikoje gali būti taikomi (jeigu neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams) tarptautinių ir Europos organizacijų, užsienio valstybių (nacionaliniai), užsienio valstybių organizacijų posistemių techniniai reglamentai. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka jie įteisinami kaip Lietuvos Respublikos posistemių techninės taisyklės.

13. Jeigu šio straipsnio 12 dalyje nurodyti dokumentai neįteisinami Lietuvos Respublikos posistemių techninėse taisyklėse, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato šių dokumentų tiesioginio taikymo Lietuvos Respublikoje tvarką šiais atvejais:

1) kai reikia nustatyti Lietuvos Respublikoje retai pasitaikančių posistemių techninius reikalavimus ir rengti tokių posistemių technines taisykles netikslinga;

2) kai dėl posistemiui skirtų investicijų panaudojimo trumpų terminų nėra galimybės perimti šio straipsnio 12 dalyje nurodytų posistemių techninių dokumentų;

3) kai Lietuvos Respublikoje nėra kai kurių posistemių techninius reikalavimus nustatančių posistemių techninių taisyklių – iki tų taisyklių arba atitinkamų TSS parengimo ir patvirtinimo.

14. Posistemių techninių taisyklių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija šį sąrašą pateikia Europos Komisijai. Atnaujintas posistemių techninių taisyklių sąrašas Europos Komisijai yra teikiamas ir tuo atveju, kai pakeičiamos šiame sąraše nurodytos taisyklės, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka pranešus Europos Komisijai apie išlygą dėl TSS taikymo arba patvirtinus atitinkamą TSS.

II SKYRIUS
EISMO SAUGOS UŽTIKRINIMAS IR EISMO SAUGOS REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMAS

5 straipsnis. Eismo saugą užtikrinantys subjektai

1. Vykdydami šiame įstatyme nustatytas funkcijas, eismo saugą užtikrina šie subjektai: Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ir eismo saugos institucija.

2. Bendrųjų eismo saugos tikslų įgyvendinimo priemones nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija:

1) nustato geležinkelių sistemos struktūrines ir funkcines dalis, posistemių, sąveikos sudedamųjų dalių ir jų tarpusavio sąsajų esminius reikalavimus;

2) nustato traukinio mašinisto pažymėjimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo atšaukimo tvarką;

3) nustato teisės valdyti geležinkelių riedmenis įgijimo ir teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimo dokumentų, išduotų kitose valstybėse, pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarką;

4) ne rečiau kaip kas 5 metai organizuoja ir (ar) atlieka asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimus ir traukinio mašinisto sertifikatus, mokymo ir egzaminavimo nepriklausomą vertinimą ir apie šio vertinimo rezultatus informuoja eismo saugos instituciją. Šis nepriklausomas vertinimas neatliekamas, jeigu atlikti nepriklausomą vertinimą yra numatyta atitinkamos įmonės eismo saugos valdymo sistemose;

5) nustato traukinio mašinistų mokymo programų reikalavimus;

6) nustato atestatų, suteikiančių teisę sudaryti krovinių krovimo į geležinkelių riedmenis ir įtvirtinimo juose schemas, išdavimo asmenims tvarką;

7) gali atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, susijusias su eismo saugos užtikrinimu.

4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija:

1) nustato traukinio mašinistų ir darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, sveikatos tikrinimo reikalavimus ir tvarką;

2) gali atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, susijusias su eismo saugos užtikrinimu.

5. Eismo saugos reikalavimus įgyvendina geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), asmenys, atsakingi už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą (toliau – techniniai prižiūrėtojai), ir asmenys, kurių veikla susijusi su geležinkelių transporto eismu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)

6 straipsnis. Eismo saugos institucija

1. Eismo saugos reikalavimų įgyvendinimo kontrolę vykdo eismo saugos institucija, kuri savo organizacine bei teisine forma ir priimdama sprendimus yra nepriklausoma nuo geležinkelio įmonių (vežėjų), geležinkelių infrastruktūros valdytojų, pareiškėjų ir perkančiųjų organizacijų.

2. Eismo saugos institucijos funkcijas atlieka Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos, kuri yra biudžetinė įstaiga, o jos steigėjo funkcijas atlieka Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

3. Eismo saugos institucija atlieka šias funkcijas:

1) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka išduoda leidimus pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje struktūrinius posistemius ir tikrina, ar jų naudojimas ir priežiūra atitinka esminius reikalavimus;

2) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka išduoda leidimus pradėti naudoti geležinkelių riedmenis;

3) atlieka eismo saugos reglamentavimo ir nacionalinių eismo saugos taisyklių sistemų stebėseną, šių sistemų derinimą ir tobulinimą, o prireikus imasi priemonių, kuriomis įpareigoja laikytis minėtų taisyklių reikalavimų;

4) prižiūri ir kontroliuoja eismo saugos valdymo sistemų įgyvendinimą, įpareigoja geležinkelių infrastruktūros valdytojus ir geležinkelio įmones (vežėjus) jas įgyvendinti ir tobulinti;

5) išduoda traukinio mašinisto pažymėjimus, jų dublikatus, sustabdo pažymėjimų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą ir atšaukia galiojimą;

6) tvarko Traukinio mašinistų registrą;

7) nustato mokymo centrų pripažinimo pažymėjimų išdavimo, šių pažymėjimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir atšaukimo tvarką, taip pat išduoda mokymo centrų pripažinimo pažymėjimus, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą ir atšaukia galiojimą;

8) nustato asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimus, egzaminuotojams ir egzaminams keliamus reikalavimus, egzaminavimo tvarką, taip pat egzaminuotojų pripažinimo tvarką;

9) teikia Europos Komisijai ataskaitas dėl eismo saugos pablogėjimo priežasčių ir eismo saugos gerinimo planą, kai nėra įgyvendinami bendrieji saugos tikslai;

10) išduoda atestatus, suteikiančius teisę sudaryti krovinio krovimo į geležinkelių riedmenis ir įtvirtinimo juose schemas, sustabdo šių atestatų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą ir atšaukia galiojimą;

11) pagal kompetenciją rengia ir priima teisės aktus, taip pat dalyvauja rengiant teisės aktų projektus, susijusius su geležinkelių transporto eismo sauga, geležinkelių sistemos sąveika ir TSS įgyvendinimu, ir atlieka jų ekspertizę;

12) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

4. Draudžiama šio straipsnio 3 dalyje nurodytas eismo saugos institucijos funkcijas perduoti vykdyti bet kokiam kitam asmeniui.

5. Tais atvejais, kai posistemiui ar jo daliai netaikoma TSS ir kai dar nėra parengtų atitinkamų posistemių techninių taisyklių arba nesudaryti atitinkami tarptautiniai susitarimai, eismo saugos institucija turi teisę vienašališkai pripažinti atitikties sertifikatus, išduotus kitų valstybių paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų ar kitų oficialiai pripažintų bandymų laboratorijų, sertifikavimo ar kontrolės įstaigų.

6. Eismo saugos institucija savo iniciatyva tikrina, ar tiekiamos sąveikos sudedamosios dalys atitinka esminius reikalavimus, kontroliuoja jų naudojimą pagal paskirtį, įrengimą ir priežiūrą, laikantis esminių reikalavimų ir kitų sąveikos reikalavimų. Eismo saugos institucijos teises ir pareigas atliekant šią funkciją, jos atlikimo tvarką, taip pat pažeidimų prevencines priemones ir sąveikos sudedamųjų dalių tiekimo ribojimo priemones nustato šis įstatymas ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

7. Atlikdama sąveikos sudedamųjų dalių tiekimo priežiūrą, eismo saugos institucija tiria esminių reikalavimų pažeidimus, įpareigoja asmenis pašalinti nustatytus pažeidimus ir užtikrinti sąveikos sudedamųjų dalių atitiktį šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytiems esminiams reikalavimams, prireikus apriboja ir (ar) uždraudžia šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų esminių reikalavimų neatitinkančių sąveikos sudedamųjų dalių naudojimą, taip pat įgyvendina kitas priemones, reikalingas šiai funkcijai užtikrinti.

8. Šio straipsnio 6 dalis taikoma, kai sąveikos sudedamosios dalys yra tiekiamos, pagaminamos savo reikmėms arba surenkamos skirtingos kilmės sąveikos sudedamosios dalys, arba kai jas sudaro skirtingos kilmės elementai.

9. Eismo saugos institucija ir (ar) jos įgalioti valstybės tarnautojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, privalo:

1) stengtis kuo mažiau trikdyti asmenų, kurių patalpose, pastatuose, teritorijoje atliekamas tikrinimas, veiklą;

2) naudotis savo teisėmis tik tiek, kiek tai susiję su pavestomis funkcijomis;

3) vykdyti kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas pareigas.

10. Eismo saugos institucija ir (ar) jos įgalioti valstybės tarnautojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, turi teisę:

1) gauti reikalingą informaciją, visus reikalingus dokumentus ir geležinkelių infrastruktūros valdytojų techninę pagalbą;

2) patekti į asmenų teritoriją, pastatus ir patalpas jų savininkų, valdytojų ar naudotojų sutikimu arba teismo leidimu, tikrinti posistemius. Eismo saugos institucijos įgalioti valstybės tarnautojai įstatymų nustatyta tvarka turi teisę pasitelkti policijos pareigūnus;

3) vykdydami eismo saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevenciją ir kontrolę, nepažeisdami įstatymų garantuoto asmens privataus gyvenimo neliečiamumo, fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus;

4) naudotis kitomis šio įstatymo ir kitų teisės aktų suteiktomis teisėmis.

11. Asmenys turi teisę:

1) dalyvauti atliekant jų tikrinimą ir teikti paaiškinimus;

2) gauti dėl jų priimtus eismo saugos institucijos sprendimus;

3) įstatymų nustatyta tvarka apskųsti eismo saugos institucijos įgalioto valstybės tarnautojo veiksmus ar jų neatlikimą;

4) naudotis kitomis šio įstatymo ir kitų teisės aktų suteiktomis teisėmis.

12. Asmenys privalo:

1) bendradarbiauti su eismo saugos institucija ir jos įgaliotais valstybės tarnautojais, vykdyti jų teisėtus nurodymus ir netrukdyti įgyvendinti įstatymų suteiktų teisių;

2) sudaryti eismo saugos institucijai ir jos įgaliotiems valstybės tarnautojams tikrinimui reikiamas sąlygas, kai tikrinimas atliekamas asmenų patalpose, pastatuose ar teritorijoje;

3) nedelsdami pateikti visą tikrinimui reikalingą informaciją ir visus reikalingus dokumentus;

4) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas pareigas.

13. Eismo saugos institucijos reikalavimai yra privalomi.

14. Asmenys, trukdantys eismo saugos institucijai atlikti savo funkcijas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Eismo saugos institucijos veikla grindžiama viešumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principais. Vykdydama jai pavestas funkcijas, eismo saugos institucija privalo užtikrinti, kad visi su tuo susiję asmenys turėtų galimybę pateikti savo paaiškinimus, ir pateikti suinteresuotiems asmenims priimamų sprendimų motyvus.

16. Eismo saugos institucija, vykdydama šiame įstatyme nustatytas funkcijas, priima sprendimus ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo tos dienos, kurią buvo gauta visa sprendimui priimti reikalinga informacija ir visi reikalingi dokumentai.

17. Eismo saugos institucijos sprendimai gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

18. Eismo saugos institucija kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d., savo interneto svetainėje skelbia metinę veiklos ataskaitą ir šią ataskaitą pateikia Agentūrai. Ataskaitoje pateikiama informacija apie:

1) eismo saugos tobulinimą ir bendruosius eismo saugos rodiklius, kuriuos nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras;

2) teisės aktų pakeitimus, susijusius su eismo sauga;

3) saugos sertifikatų išdavimo geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir įgaliojimų eismo saugos srityje suteikimo geležinkelių infrastruktūros valdytojams procedūrų tobulinimą;

4) geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų) eismo saugos audito rezultatus ir su eismo sauga susijusią patirtį;

5) prekinių vagonų, kurie naudojami 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninę priežiūrą.

19. Už eismo saugos institucijos pagal šį įstatymą išduodamų atestatų, pažymėjimų, sertifikatų ir leidimų išdavimą ar pakeitimą imama valstybės rinkliava.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)

7 straipsnis. Saugus geležinkelių sistemos naudojimas ir eismo saugos valdymo sistemos

1. Siekiant užtikrinti saugų geležinkelių sistemos naudojimą ir eismo saugai kylančių pavojų kontrolę, geležinkelio infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) bendradarbiaudami tarpusavyje ir taikydami nacionalines eismo saugos taisykles, privalo parengti eismo saugos valdymo sistemas ir jas įgyvendinti. Eismo saugos valdymo sistemos rengiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatytais reikalavimais.

2. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), įgyvendindami eismo saugos valdymo sistemoje nustatytas priemones, užtikrina, kad geležinkelių sistema atitiktų bendruosius eismo saugos tikslus, nacionalinėse eismo saugos taisyklėse ir TSS nustatytus eismo saugos reikalavimus, taip pat atitinkamų bendrųjų eismo saugos būdų taikymą.

3. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) iki kiekvienų kalendorinių metų birželio 30 dienos pateikia eismo saugos institucijai praėjusių metų eismo saugos ataskaitą. Eismo saugos ataskaitos reikalavimus nustato eismo saugos institucija.

8 straipsnis. Mokymo pajėgumų suteikimas

1. Geležinkelio įmonių (vežėjų), pageidaujančių gauti saugos sertifikatus, ir geležinkelių infrastruktūros valdytojų, pageidaujančių gauti įgaliojimus eismo saugos srityje, darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, kvalifikacija turi atitikti reikalavimus saugos sertifikatui ar įgaliojimams geležinkelių transporto eismo saugos srityje gauti. Šie reikalavimai nustatyti šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose.

2. Geležinkelio įmonės (vežėjai) ir geležinkelių infrastruktūros valdytojai, turintys mokymo pajėgumus, privalo lygiomis teisėmis už sąnaudomis pagrįstą atlyginimą suteikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms įmonėms mokymo pajėgumus, būtinus siekiant įgyti kvalifikaciją, atitinkančią reikalavimus saugos sertifikatui gauti.

3. Jeigu mokymo pajėgumus galima gauti tik iš vienos geležinkelio įmonės (vežėjo) ar geležinkelių infrastruktūros valdytojo, tai mokymo paslaugų kaina teikiant šiuos pajėgumus turi būti nediskriminuojanti ir pagrįsta sąnaudomis.

4. Mokymo pajėgumų teikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

III SKYRIUS
EISMO SAUGOS IR GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKOS REIKALAVIMAI

9 straipsnis. Posistemių, sąveikos sudedamųjų dalių ir jų tarpusavio sąsajų reikalavimai

1. Geležinkelių sistema, posistemiai, sąveikos sudedamosios dalys ir jų tarpusavio sąsajos turi atitikti atitinkamus esminius, taip pat šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus. Posistemiai turi nuolat atitikti TSS (pradedant juos naudoti, naudojant, tobulinant ar atnaujinant).

2. Leidžiama pradėti naudoti tik tuos struktūrinius posistemius, kuriems Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka išduoti leidimai pradėti eksploatuoti Lietuvos Respublikoje struktūrinius posistemius. Struktūriniai posistemiai, kuriems išduota EB patikros deklaracija arba šio įstatymo nustatytais atvejais išduotas atitikties sertifikatas, atitinka esminius reikalavimus ir užtikrina geležinkelių sistemos sąveiką. Struktūrinių posistemių EB patikros deklaracija arba atitikties sertifikatas išduodamas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

3. Leidžiama pradėti naudoti tik tas sąveikos sudedamąsias dalis, kurios užtikrina geležinkelių sistemos sąveiką ir atitinka esminius reikalavimus. Sąveikos sudedamosios dalys, kurioms išduota EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija, atitinka esminius reikalavimus. Sąveikos sudedamųjų dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija išduodama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

4. Prieš pradedant naudoti sąveikos sudedamąsias dalis, turi būti įvertinta jų atitiktis ir tinkamumas naudoti pagal atitinkamą TSS ir kitus teisės aktus. Visoms sąveikos sudedamosioms dalims turi būti išduotos atitinkamos deklaracijos.

5. *Neteko galios nuo 2011-05-01.*

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)

10 straipsnis. Geležinkelių transporto eismo reikalavimai

1. Geležinkelių transporto eismo tvarką nustato Geležinkelių transporto eismo taisyklės, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

2. Tarptautinių traukinių eismo tvarką nustato tarptautiniai susitarimai ar tarptautinės sutartys.

3. Pašaliniams asmenims būti, vaikščioti ar važinėti geležinkelių keliais ir geležinkelių kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose tam nenustatytose vietose draudžiama.

11 straipsnis. Geležinkelių infrastruktūros reikalavimai

1. Geležinkelių infrastruktūrą valdo, naudoja ir jos priežiūrą atlieka geležinkelių infrastruktūros valdytojai šio įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, TSS ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo atlyginti asmenims žalą, atsiradusią dėl to, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojas neatliko ar netinkamai atliko teisės aktuose jam nustatytas pareigas.

12 straipsnis. Geležinkelių riedmenų reikalavimai

1. Geležinkelių transporto eismui leidžiama naudoti tik techniškai tvarkingus, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotus geležinkelių riedmenis, kurių techninė priežiūra atliekama šio

įstatymo, Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Geležinkelių riedmenų naudotojai turi užtikrinti jų naudojamų geležinkelių riedmenų atitiktį esminiams reikalavimams.

3. Visiems geležinkelių riedmenims, prieš pradedant juos naudoti geležinkelių tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti techninį prižiūrėtoją, kuris Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre įregistruotas kaip atsakingas už atitinkamų geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą. Techniniu prižiūrėtoju gali būti geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba geležinkelių riedmenų naudotojas.

4. Techninis prižiūrėtojas, taikydamas pagal šio straipsnio 5 dalies reikalavimus nustatytą geležinkelių riedmenų techninės priežiūros sistemą, parengia techninės priežiūros technologiją ir atlieka geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, užtikrindamas, kad ji būtų atliekama šio įstatymo nustatyta tvarka. Parengti techninės priežiūros technologiją ir atlikti geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą gali ir kiti asmenys, sudarę sutartį su techniniu prižiūrėtoju. Visais atvejais techninis prižiūrėtojas atsako už šioje dalyje nurodytų veiklų atlikimą ir užtikrina saugų geležinkelių riedmenų naudojimą geležinkelių sistemoje.

5. Techninis prižiūrėtojas, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje nustatytą atvejį, nustato geležinkelių riedmenų techninės priežiūros sistemą, vadovaudamasis:

1) geležinkelių riedmenų gamintojo pateiktomis geležinkelių riedmenų techninės priežiūros taisyklėmis ir (ar) instrukcijomis;

2) geležinkelių infrastruktūros valdytojo pateiktomis geležinkelių riedmenų techninės priežiūros taisyklėmis ir (ar) instrukcijomis;

3) geležinkelių posistemių techninėmis taisyklėmis ir TSS nuostatomis.

6. Prekinių vagonų techninis prižiūrėtojas turi turėti techninio prižiūrėtojo sertifikatą. Šis reikalavimas netaikomas prekinių vagonų, kurie nenaudojami ar jų neketinama naudoti viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, techniniams prižiūrėtojams.

7. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybės teritorijoje išduoti prekinių vagonų techninio prižiūrėtojo sertifikatai.

8. Techninio prižiūrėtojo sertifikatus išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą ir galiojimą panaikina eismo saugos institucija, vadovaudamasi nepriklausomumo, kompetencijos, nešališkumo principais, šio straipsnio 9–14 dalyse ir techninio prižiūrėtojo sertifikavimo taisyklėse, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, nustatyta tvarka.

9. Techninis prižiūrėtojas, pageidaujantis gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, privalo nustatyti prekinių vagonų techninės priežiūros sistemą, kuri turi atitikti techninio prižiūrėtojo sertifikavimo taisyklėse nustatytus reikalavimus. Jeigu prekinių vagonų techninis prižiūrėtojas yra geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar geležinkelio įmonė (vežėjas), prekinių vagonų atitiktį šioje straipsnio dalyje nustatytiems reikalavimams patikrina eismo saugos institucija, teisės aktų nustatyta tvarka geležinkelių infrastruktūros valdytojams išduodama įgaliojimus eismo saugos srityje ar geležinkelio įmonėms (vežėjams) – saugos sertifikatus.

10. Sprendimas dėl techninio prižiūrėtojo sertifikato išdavimo ar motyvuotas atsisakymas jį išduoti turi būti pateiktas techniniam prižiūrėtojui, pageidaujančiam gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Nustačiusi, kad techninio prižiūrėtojo, pageidaujančio gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, nustatyta techninės priežiūros sistema neatitinka techninio prižiūrėtojo sertifikavimo taisyklėse nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi reikiami dokumentai, dokumentai netinkamai įforminti, dokumentuose yra klaidingų ir (ar) netikslių duomenų, eismo saugos institucija per 10 darbo dienų nuo prašymo išduoti techninio prižiūrėtojo sertifikatą ir pridedamų dokumentų gavimo dienos apie tai informuoja techninį prižiūrėtoją, pageidaujantį gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, ir nustato 30 dienų terminą trūkumams pašalinti. Šioje dalyje nurodytas terminas techninio prižiūrėtojo sertifikatui išduoti skaičiuojamas nuo to momento, kai techninis prižiūrėtojas, pageidaujantis gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, nustato techninio prižiūrėtojo sertifikavimo taisyklėse nustatytus reikalavimus atitinkančią prekinių vagonų priežiūros sistemą ir apie tai informuoja eismo saugos instituciją, pateikdamas tai patvirtinančius dokumentus. Jeigu asmuo, pageidaujantis gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, per eismo saugos institucijos nustatytą laiką nepašalina jo nustatytos prekinių vagonų techninės priežiūros sistemos trūkumų ir (ar) neprideda reikalaujamų

dokumentų, prašymas išduoti techninio prižiūrėtojo sertifikatą paliekamas nenagrinėtas ir apie tai per 3 darbo dienas nuo sprendimo nenagrinėti šio prašymo dienos informuojamas techninis prižiūrėtojas, pageidaujantis gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą.

11. Eismo saugos institucija priima sprendimą neišduoti techninio prižiūrėtojo sertifikato, jeigu techninio prižiūrėtojo nustatyta prekinių vagonų techninės priežiūros sistema neatitinka techninio prižiūrėtojo sertifikavimo taisyklėse nustatytų reikalavimų.

12. Eismo saugos institucija priima sprendimą sustabdyti techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimą, jeigu ji nustato, kad techninio prižiūrėtojo, turinčio techninio prižiūrėtojo sertifikatą, taikoma prekinių vagonų techninės priežiūros sistema nebeatitinka techninio prižiūrėtojo sertifikavimo taisyklėse nustatytų reikalavimų.

13. Eismo saugos institucija priima sprendimą panaikinti techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimo sustabdymą, jeigu nustatyti neatitikimai per eismo saugos institucijos nustatytą laiką pašalinami.

14. Eismo saugos institucija priima sprendimą techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimą panaikinti, kai:

1) techninis prižiūrėtojas pateikia prašymą panaikinti techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimą;

2) per eismo saugos institucijos nustatytą laiką nepašalinami neatitikimai, dėl kurių buvo sustabdytas techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimas;

3) paaiškėja, kad techninio prižiūrėtojo sertifikatui gauti buvo pateikti klaidingi ir (ar) netikslūs duomenys ar suklastoti dokumentai;

4) prekinių vagonų techninis prižiūrėtojas likviduojamas;

5) miršta techninio prižiūrėtojo sertifikato turėtojas.

15. Asmenys, atliekantys geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, turi būti atestuoti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka. Šis reikalavimas netaikomas asmenims, atliekantiems prekinių vagonų techninę priežiūrą.

16. Trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenys Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojami vadovaujantis šiuo įstatymu, tarptautinėmis sutartimis ir tarptautiniais susitarimais.

17. Lietuvos Respublikoje leidžiama naudoti geležinkelių riedmenis, kurie pirmą kartą buvo pradėti naudoti trečiojoje valstybėje. Šie geležinkelių riedmenys įregistruojami Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre, jeigu įstatymai ar kiti teisės aktai nenustato kitaip.

18. Geležinkelių riedmenys, kurie pirmą kartą buvo pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje ir kuriuos ketinama naudoti trečiosiose valstybėse, gali būti paženklinti pagal kitokią, negu nustatyta TSS, tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)

13 straipsnis. Geležinkelių riedmenų skiriamieji ženklai

1. Visi geležinkelių riedmenys turi būti paženklinti tam skirtoje vietoje nurodytu Europos geležinkelių riedmenų numeriu. Geležinkelių riedmenų ženklinimo tvarką reglamentuoja atitinkamos TSS ir kiti teisės aktai.

2. Geležinkelių transporto eismui leidžiama naudoti geležinkelių riedmenis, vykstančius iš trečiųjų valstybių arba į trečiąsias valstybes, paženklintus kitokia geležinkelių riedmenų numeravimo sistema negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje.

3. Geležinkelių riedmenys, atvykę į Lietuvos Respubliką iš kitos valstybės, turi būti paženklinti tos valstybės, kurioje jie įregistruoti, nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Reikalavimai darbuotojams, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu

1. Darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, kvalifikacija, sveikatos būklė ir darbuotojų darbo sąlygos turi atitikti TSS, šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus.

2. Darbuotojai, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, privalo užtikrinti eismo saugos reikalavimų įgyvendinimą pagal jiems priskirtas funkcijas.

3. Dirbti darbą, susijusį su geležinkelių transporto eismu, leidžiama ne jaunesniems kaip 18 metų asmenims, išskyrus šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytą atvejį.

4. Darbuotojai, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, prieš įsidarbindami privalo pasitikrinti sveikatą, o dirbdami – tikrintis ją periodiškai vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytais sveikatos tikrinimo reikalavimais ir tvarka. Darbuotojas, atsisakęs nustatytu laiku pasitikrinti sveikatą arba dėl sveikatos būklės negalintis dirbti darbo, susijusio su geležinkelių transporto eismu, nuo darbo nušalinamas.

5. Traukinio mašinistų sveikatos patikrinimo prieš jiems išvykstant į reisą tvarką nustato darbdavys.

6. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) užtikrina, kad jų darbuotojai, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, turėtų lygias galimybes kelti kvalifikaciją. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) atsako už darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, mokymų lygį ir kvalifikaciją.

7. Darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, žinios turi būti patikrintos ir pažymėjimai jiems išduodami eismo saugos institucijos nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Krovinių krovimui ir tvirtinimui keliami reikalavimai

1. Krovinių krovimo ir tvirtinimo reikalavimus, atestatų, suteikiančių teisę sudaryti krovinio krovimo į geležinkelių riedmenis ir tvirtinimo juose schemas, išdavimo asmenims tvarką nustato Krovinių krovimo ir tvirtinimo taisyklės, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

2. Asmenų, atsakingų už krovinių krovimą ir tvirtinimą vagonuose (darbų vadovų), žinios tikrinamos ir pažymėjimai jiems išduodami eismo saugos institucijos nustatyta tvarka.

15[1] straipsnis. Vertinimo įstaigos

1. Vertinimo įstaigos veiklą, kaip tai numatyta 2013 m. balandžio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 402/2013, kuriuo nustatomas bendrasis saugos būdas, susijęs su pavojaus lygio nustatymu ir pavojaus vertinimu, ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 352/2009, gali vykdyti asmenys, turintys galiojantį akreditavimo pažymėjimą, išduotą Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Akredituotų vertinimo įstaigų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą vykdo Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu.

Papildyta straipsniu:
Nr. XII-1688, 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07414

16 straipsnis. Pavojingų krovinių vežimui geležinkelių transportu keliami reikalavimai

Reikalavimus, keliamus pavojingų krovinių vežimui geležinkelių transportu, nustato tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos pavojingų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų transportu įstatymas ir kiti teisės aktai.

IV SKYRIUS
TEISĖS VALDYTI GELEŽINKELIŲ RIEDMENIS SUTEIKIMAS, ŠIOS TEISĖS ATĖMIMAS IR GRĄŽINIMAS

17 straipsnis. Teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimas

1. Asmuo įgyja teisę valdyti geležinkelių riedmenis šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gavęs traukinio mašinisto pažymėjimą ir traukinio mašinisto sertifikatą.

2. Traukinio mašinisto pažymėjimai ir traukinio mašinisto sertifikatai privalo atitikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatytus reikalavimus.

3. Eismo saugos institucija privalo užtikrinti nuolatinę su traukinio mašinisto mokymu, traukinio mašinisto pažymėjimų ir traukinio mašinisto sertifikatų išdavimu susijusios veiklos stebėseną, atliekamą vadovaujantis eismo saugos institucijos nustatyta kokybės valdymo sistema. Šios stebėsenos eismo valdymo institucija neatlieka, jeigu atlikti tokios veiklos stebėseną numatyta eismo saugos valdymo sistemose.

18 straipsnis. Traukinio mašinisto pažymėjimų išdavimas

1. Asmuo, pageidaujantis gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, turi būti ne jaunesnis kaip 20 metų, turėti bendrąjį vidurinį išsilavinimą ir profesinį psichologinį vertinimą, atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus sveikatos būklės reikalavimus ir būti išlaikęs egzaminus šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Asmuo, pageidaujantis mokytis traukinio mašinistu ar gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, turi pasitikrinti sveikatą ir pateikti tai patvirtinantį dokumentą, išduotą galiojančią licenciją turinčio gydytojo vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytais reikalavimais ir tvarka.

3. Asmeniui, pageidaujančiam gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, turi būti atliktas profesinis psichologinis vertinimas. Šio vertinimo metu nustatoma, ar asmuo neturi profesinių psichologinių trūkumų, ypač tinkamumo atlikti jam skirtas užduotis, ar kitų svarbių asmeninių savybių trūkumų, kurie galėtų kliudyti saugiai vykdyti pareigas. Profesinį psichologinį įvertinimą atlieka eismo saugos institucijos nustatyta tvarka pripažintas psichologas.

4. Traukinio mašinisto pažymėjimą išduoda eismo saugos institucija. Šis dokumentas priklauso jo turėtojui. Traukinio mašinisto pažymėjimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo atšaukimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

5. Traukinio mašinisto pažymėjimas galioja 10 metų, jeigu traukinio mašinistas atitinka šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, keliamus jo sveikatos būklei ir profesinei kompetencijai.

6. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje išduotas traukinio mašinisto pažymėjimas.

19 straipsnis. Traukinio mašinisto sertifikatų išdavimas

1. Asmuo, pageidaujantis gauti traukinio mašinisto sertifikatą, turi turėti galiojantį traukinio mašinisto pažymėjimą.

2. Traukinio mašinisto sertifikatą išduoda geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar geležinkelio įmonė (vežėjas), kurie yra sudarę su traukinio mašinistu darbo sutartį. Šis dokumentas priklauso jį išdavusiam asmeniui, tačiau traukinio mašinistas turi teisę gauti teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą traukinio mašinisto sertifikato kopiją. Traukinio mašinisto sertifikatas išduodamas geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo) nustatyta tvarka. Išdavęs traukinio mašinisto sertifikatą, geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) apie tai nedelsdami informuoja eismo saugos instituciją.

3. Traukinio mašinisto sertifikatas galioja tol, kol jo turėtojas dirba traukinio mašinistu. Pasibaigus traukinio mašinisto darbo sutarčiai, jam išduodamos mokymąsi, kvalifikaciją, patirtį patvirtinančių dokumentų teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos kopijos. Išduodamas naują traukinio mašinisto sertifikatą, geležinkelių infrastruktūros valdytojas arba geležinkelio įmonė (vežėjas) privalo atsižvelgti į asmens turimus dokumentus.

4. Traukinio mašinisto sertifikatas galioja tik toje Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūroje ir suteikia teisę valdyti tik tuos geležinkelių traukos riedmenis, kurie nurodyti tame sertifikate. Jeigu traukinio mašinistas atleidžiamas iš darbo, geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) ar įmonė, vežanti krovinius ir (ar) keleivius iš vienos paskirties vietos į kitą savo geležinkelių traukos priemonėmis ir sąskaita, su kuria traukinio mašinistas buvo sudaręs darbo sutartį, privalo apie tai nedelsdami informuoti eismo saugos instituciją.

20 straipsnis. Asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimą ir traukinio mašinisto sertifikatą, mokymas ir egzaminavimas

1. Asmenis, pageidaujančius gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, moko eismo saugos institucijos pripažintas mokymo centras.

2. Mokymo centro pripažinimo pažymėjimas patvirtina, kad mokymo centras turi mokymo programą, parengtą pagal reikalavimus, kuriuos nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

3. Traukinio mašinisto pažymėjimas išduodamas, jeigu asmuo, pageidaujantis gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, išlaiko egzaminą, atitinkantį eismo saugos institucijos nustatytus reikalavimus.

4. Duomenys apie mokymo centrus kaupiami Traukinio mašinistų registre įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Asmenis, turinčius traukinio mašinisto pažymėjimą ir pageidaujančius gauti traukinio mašinisto sertifikatą, moko geležinkelių infrastruktūros valdytojas arba geležinkelio įmonė (vežėjas), su kuria traukinio mašinistas yra sudaręs darbo sutartį.

6. Traukinio mašinisto sertifikatas išduodamas, jeigu asmuo, pageidaujantis gauti traukinio mašinisto sertifikatą, išlaiko geležinkelių infrastruktūros valdytojo arba geležinkelio įmonės (vežėjo) nustatytus reikalavimus atitinkantį egzaminą.

21 straipsnis. Teisės valdyti geležinkelių riedmenis atėmimas ir grąžinimas

1. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis atimama šiais atvejais:

1) mašinistui susirgus ligomis, dėl kurių jis negali tinkamai valdyti geležinkelių riedmenų ir kurios yra įtrauktos į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintą sąrašą;

2) paaiškėjus, kad teisė valdyti geležinkelių riedmenis buvo suteikta pateikus suklastotus duomenis apie asmens sveikatos būklę ar kitą suklastotą informaciją, kuri lėmė teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimą;

3) kitais įstatymuose nustatytais atvejais.

2. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis traukinio mašinistui, iš kurio ji buvo atimta pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, grąžinama, kai jo sveikatos būklė atitinka šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

3. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis traukinio mašinistui, iš kurio pagal teisės aktų reikalavimus ji buvo atimta dėl padaryto teisės pažeidimo vieniems metams ir ilgiau, grąžinama tik pasibaigus šios teisės atėmimo laikotarpiui ir iš naujo išlaikius egzaminą.

4. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis atimama ir grąžinama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Bendrosios geležinkelių riedmenų valdymo sąlygos

1. Draudžiama valdyti geležinkelių riedmenis asmenims, neturintiems šios teisės, taip pat jiems esant neblaiviems, apsvaigusiems nuo psichiką veikiančių medžiagų. Taip pat draudžiama valdyti geležinkelių riedmenų asmenims, kurių sveikatos būklė nebeatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų, jeigu dėl to gali kilti pavojus eismo saugai, leisti valdyti geležinkelių riedmenis asmenims, kurie yra paveikti bent vieno iš pirmiau nurodytų veiksnių arba neturi teisės valdyti atitinkamų geležinkelių riedmenų, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytas išimtis.

2. Asmenims, kurie neturėjo teisės valdyti geležinkelių riedmenų ir kurie valdė juos būdami neblaivūs arba apsvaigę nuo psichiką veikiančių medžiagų, taip pat kurie vengė blaivumo (girtumo) ar apsvaigimo patikrinimo, teisę valdyti geležinkelių riedmenis leidžiama suteikti ne anksčiau kaip po vienų metų nuo pažeidimo padarymo dienos.

3. Draudžiama valdyti techniškai netvarkingus, geležinkelių riedmenims keliamų techninių reikalavimų neatitinkančius geležinkelių riedmenis. Prieš pradėdamas valdyti geležinkelių riedmenis, traukinio mašinistas privalo įsitikinti, ar geležinkelių riedmenys yra tvarkingi, ar juose yra visos privalomos priemonės, taip pat valdydamas važiuojančius geležinkelių riedmenis stebėti geležinkelių riedmenų techninę būklę.

4. Traukinio mašinistas privalo su savimi turėti ir kompetentingos institucijos pareigūno ar valstybės tarnautojo reikalavimu pateikti traukinio mašinisto pažymėjimą, traukinio mašinisto sertifikato kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, geležinkelių riedmenų registravimo, privalomosios techninės apžiūros ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus dokumentus.

5. Geležinkelio įmonė (vežėjas) turi teisę nuspręsti, kad traukinio mašinistas gali dirbti neturėdamas traukinio mašinisto sertifikato, suteikiančio teisę valdyti geležinkelių riedmenis tam tikroje geležinkelių infrastruktūroje, jeigu valdant geležinkelių riedmenis kartu yra traukinio mašinistas, turintis traukinio mašinisto sertifikatą, kai yra bent viena iš šių sąlygų:

1) kai dėl geležinkelių infrastruktūros gedimų yra būtina nukreipti geležinkelių riedmenis kita linkme ar atlikti geležinkelio kelio priežiūros darbus, jeigu to reikalauja geležinkelių infrastruktūros valdytojas;

2) vykdant vežimus, kuriems naudojami istorinę reikšmę turintys traukiniai;

3) pristatant naujus geležinkelių riedmenis;

4) mokant traukinio mašinistus ar tikrinant jų praktines žinias;

5) geležinkelių infrastruktūros valdytojo sutikimu, kai teikiamos išskirtinės ar vienkartinės krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugos.

6. Tuo atveju, kai geležinkelio įmonė (vežėjas) priima šio straipsnio 5 dalies 1–4 punktuose nurodytą sprendimą, apie tai ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas iki sprendimo įgyvendinimo ji privalo pranešti geležinkelių infrastruktūros valdytojui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)

23 straipsnis. Traukinio mašinistų darbo stebėsena

1. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) turi užtikrinti, kad:

1) traukinio mašinistų, su kuriais jie yra sudarę darbo sutartis, traukinio mašinisto pažymėjimai ir traukinio mašinisto sertifikatai būtų galiojantys;

2) būtų sukurta traukinio mašinistų darbo stebėjimo sistema, kuri turi būti geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo) eismo saugos valdymo sistemos dalis;

3) valdant geležinkelių riedmenis, traukinio mašinistui būtų sudarytos tokios darbo sąlygos, kurios netrukdytų jam susikaupti, būti atidžiam ir nedarytų įtakos jo elgesiui.

2. Jeigu atliekant traukinio mašinistų darbo stebėseną pagal traukinio mašinistų darbo stebėsenos sistemą kyla abejonių dėl traukinio mašinisto kompetencijos valdyti geležinkelių riedmenis, geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir (ar) geležinkelio įmonės (vežėjai) nedelsdami nušalina traukinio mašinistą nuo geležinkelių riedmenų valdymo ir imasi priemonių, nustatytų jų eismo saugos valdymo sistemose.

3. Jeigu traukinio mašinistas mano, kad jo sveikatos būklė nebeatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų, jis nedelsdamas turi apie tai pranešti savo darbdaviui.

4. Kai traukinio mašinistas savo darbdaviui praneša, kad jo sveikatos būklė nebeatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, ar apie tai traukinio mašinisto darbdaviui praneša gydytojai, traukinio mašinisto darbdavys nedelsdamas nušalina traukinio mašinistą nuo geležinkelių riedmenų valdymo ir siunčia jį atlikti sveikatos patikrinimą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka, taip pat prireikus sprendžia dėl traukinio mašinisto sertifikato tolesnio galiojimo ir atitinkamai pakeičia ir (ar) papildo jo tvarkomų traukinio mašinisto sertifikatų sąrašo duomenis.

5. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo nedelsdami informuoti eismo saugos instituciją apie traukinio mašinistus, kurie yra nedarbingi daugiau kaip tris mėnesius.

24 straipsnis. Traukinio mašinistų periodiniai patikrinimai ir jų kontrolė

1. Eismo saugos institucija turi teisę bet kuriuo metu patikrinti, ar traukinio mašinistas darbo metu turi su savimi šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytus dokumentus.

2. Atlikdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą patikrinimą ir nustačiusi aplaidumą darbe, eismo saugos institucija turi teisę patikrinti, ar traukinio mašinistas atitinka jam keliamus profesinės kompetencijos reikalavimus.

3. Eismo saugos institucija turi teisę atlikti patikrinimus, siekdama nustatyti, ar traukinio mašinistai, geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) laikosi šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

4. Eismo saugos institucija, nustačiusi, kad traukinio mašinistas nebeatitinka šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, imasi šių priemonių:

1) jeigu tai susiję su traukinio mašinisto pažymėjimo turėtojui keliamais reikalavimais, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka sustabdo traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą. Apie tokį savo sprendimą eismo saugos institucija nedelsdama informuoja traukinio mašinistą ir jo darbdavį;

2) jeigu tai susiję su traukinio mašinistu, kuriam traukinio mašinisto pažymėjimą išdavė kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija, eismo saugos institucija kreipiasi į tą instituciją su prašymu atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą. Eismo saugos institucija apie savo prašymą atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą nedelsdama informuoja Europos Komisiją ir

kitas Europos Sąjungos valstybių narių suinteresuotas kompetentingas institucijas. Tuo atveju, kai prašymą atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos gauna eismo saugos institucija, šį prašymą ji išnagrinėja per keturias savaites nuo prašymo gavimo dienos ir apie savo sprendimą informuoja prašymą pateikusią kompetentingą instituciją, Europos Komisiją ir kitas suinteresuotas Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas. Eismo saugos institucija turi teisę neleisti traukinio mašinistui dirbti tol, kol bus gautas susijusios kompetentingos institucijos, į kurią buvo kreiptasi su prašymu, atsakymas; tuo atveju, kai eismo saugos institucija mano, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimas yra nepagrįstas, šis klausimas perduodamas svarstyti Europos Komisijai;

3) jeigu tai susiję su traukinio mašinisto sertifikatu, eismo saugos institucija kreipiasi į šį dokumentą išdavusį asmenį su prašymu atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto sertifikato galiojimą. Prašymą gavęs Lietuvos Respublikoje įregistruotas asmuo privalo nedelsdamas imtis priemonių, per keturias savaites nuo prašymo gavimo dienos jį išnagrinėti ir apie savo sprendimą informuoti eismo saugos instituciją. Eismo saugos institucija turi teisę neleisti traukinio mašinistui dirbti tol, kol bus gautas atsakymas, ir turi apie tai informuoti Europos Komisiją ir kitas susijusias kompetentingas institucijas.

5. Jeigu eismo saugos institucija nustato, kad traukinio mašinisto veiksmai, neveikimas ar sveikatos būklė kelia pagrįstą grėsmę eismo saugai, ji nedelsdama imasi reikiamų priemonių (reikalauja, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojas sustabdytų traukinį ir nušalina traukinio mašinistą nuo geležinkelių riedmenų valdymo) ir apie tokį savo sprendimą informuoja Europos Komisiją ir kitas susijusias kompetentingas institucijas.

6. Visais šiame straipsnyje nustatytais atvejais eismo saugos institucija privalo pakeisti ir (ar) papildyti Traukinio mašinistų registro duomenis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1333, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2508 (2011-05-03)

25 straipsnis. Traukinio mašinistų registras ir traukinio mašinisto sertifikatų sąrašai

1. Duomenys apie traukinio mašinistus ir traukinio mašinisto pažymėjimus tvarkomi Traukinio mašinistų registre įstatymų, Traukinio mašinistų registro nuostatų, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Traukinio mašinistų registrą steigia Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Vadovaujančioji šio registro tvarkymo įstaiga yra Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija, Traukinio mašinistų registro tvarkymo įstaiga – eismo saugos institucija.

3. Eismo saugos institucija, vykdydama Traukinio mašinistų registro tvarkymo įstaigos funkcijas, privalo:

1) tvarkyti duomenis apie traukinio mašinistus Traukinio mašinistų registro nuostatų nustatyta tvarka;

2) gavusi pagrįstą prašymą, teikti informaciją apie traukinio mašinistus Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms, Agentūrai, traukinio mašinistų darbdaviams Traukinio mašinistų registro nuostatų nustatyta tvarka.

4. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo sudaryti traukinio mašinisto sertifikatų sąrašus ir juose kaupti duomenis apie traukinio mašinistus, kuriems jie yra išdavę traukinio mašinisto sertifikatus, ir užtikrinti šių sąrašų duomenų nuolatinį atnaujinimą.

5. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ar įmonės, vežančios krovinius ir (ar) keleivius iš vienos paskirties vietos į kitą savo geležinkelių riedmenimis ir sąskaita, privalo:

1) kaupti duomenis apie traukinio mašinistus, kuriems jie yra išdavę traukinio mašinistų sertifikatus, sudaryti traukinio mašinisto sertifikatų sąrašą ir užtikrinti šio sąrašo duomenų nuolatinį atnaujinimą;

2) bendradarbiauti su eismo saugos institucija, keistis su ja informacija apie traukinio mašinistus ir leisti jai susipažinti su reikiamais duomenimis;

3) teikti informaciją apie traukinio mašinisto sertifikatuose nurodytus duomenis kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kai jos tokios informacijos prašo ir kai tai reikalinga jų vykdomai tarptautinei veiklai.

6. Traukinio mašinistui turi būti suteikta galimybė susipažinti su apie jį kaupiamais duomenimis, tvarkomais Traukinio mašinistų registre ir sudaromuose traukinio mašinistų sertifikatų sąrašuose. Traukinio mašinistui pareikalavus, turi būti pateiktas išrašas iš Traukinio mašinistų registro arba traukinio mašinistų sertifikatų sąrašo su apie jį kaupiamais duomenimis.

7. Eismo saugos institucija bendradarbiauja su Agentūra, siekdama užtikrinti Traukinio mašinistų registro ir traukinio mašinistų sertifikatų sąrašų duomenų suderinamumą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XI-1333, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2508 (2011-05-03)

V SKYRIUS
EISMO ĮVYKIŲ, KATASTROFŲ IR RIKTŲ TYRIMAS

26 straipsnis. Eismo įvykių, katastrofų ir riktų tyrimas

1. Eismo saugos institucija tiria eismo įvykius, katastrofas ir riktus, siekdama nustatyti asmenis, pažeidusius eismo saugos reikalavimus, ir teisės aktų nustatyta tvarka traukia juos atsakomybėn.

2. Katastrofas tiria Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro paskirtas katastrofų tyrimų vadovas, siekdamas pagerinti eismo saugą ir užtikrinti eismo įvykių prevenciją. Katastrofų tyrimų vadovas gali tirti ir eismo įvykius bei riktus (taip pat ir posistemių ar sąveikos sudedamųjų dalių techninius gedimus), kurie kitomis sąlygomis būtų galėję sukelti katastrofas. Katastrofų tyrimų vadovas, priimdamas sprendimus ir atlikdamas jam priskirtas funkcijas, turi būti nepriklausomas nuo eismo saugos institucijos, bet kurios geležinkelių transporto kontrolės funkcijas atliekančios institucijos ar įstaigos, geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų) rinkliavą už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra renkančios organizacijos, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančios organizacijos, paskelbtosios (notifikuotos) institucijos ir bet kurio asmens, kurio interesai gali nesutapti su katastrofų tyrimų vadovo uždaviniais. Katastrofų tyrimo vadovo veiklai turi būti skiriami pakankami finansiniai ištekliai, užtikrinantys nepriklausomą jam skirtų užduočių atlikimą.

3. Eismo įvykių, katastrofų ir riktų tyrimo tvarką, eismo įvykių, katastrofų ir riktų apskaitą, eismo įvykių, katastrofų ir riktų ataskaitų rengimo tvarką, geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų) katastrofų tyrimų vadovo ir eismo saugos institucijos pareigas ir teises reglamentuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtinti Geležinkelių transporto eismo įvykių, katastrofų ir riktų tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatai ir kiti teisės aktai.

4. Eismo įvykių, katastrofų ir riktų, įvykusių Lietuvos Respublikos teritorijoje dėl kitose valstybėse įregistruotų geležinkelio įmonių (vežėjų) kaltės ar kitų valstybių teritorijoje dėl Lietuvos Respublikoje įregistruotų geležinkelio įmonių (vežėjų) kaltės, tyrimuose šalių atstovai dalyvauja tarptautinių susitarimų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ

27 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Šį įstatymą pažeidę asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ROLANDAS PAKSAS

Lietuvos Respublikos
geležinkelių transporto
eismo saugos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelio infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 8 tomas, p. 227) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/110/EB (OL 2008 L 345, p. 62).

2. 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/59/EB dėl traukinio mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje, sertifikavimo (OL 2007 L 315, p. 51).

3. 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/57/EB dėl geležinkelių sistemos sąveikos Bendrijoje (nauja redakcija) (OL 2008 L 191, p. 1).

4. 2007 m. lapkričio 9 d. Komisijos sprendimas 2007/756/EB, kuriuo priimama bendra nacionalinio geležinkelių riedmenų registro specifikacija, kaip numatyta Direktyvų 96/48/EB ir 2001/16/EB 14 straipsnio 4 ir 5 dalyse (OL 2007 L 305, p. 30).

5. 2013 m. balandžio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 402/2013, kuriuo nustatomas bendrasis saugos būdas, susijęs su pavojaus lygio nustatymu ir pavojaus vertinimu, ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 352/2009 (OL 2013 L 121, p. 8).

Punkto pakeitimai:
Nr. XII-1688, 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07414

Priedo pakeitimai:
Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. X-542, 2006-03-30, Žin., 2006, Nr. 42-1505 (2006-04-15)
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija nuo 2006 m. gegužės 1 d.

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-642, 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 12-557 (2010-01-30)
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 2, 3 ir 6 punktai, 6 straipsnio 3 dalies 5, 11 ir 12 punktai, 9 straipsnio 5 dalis, 11 straipsnio 2 dalis, 15 straipsnio 1 dalis ir 22 straipsnio 4 dalis **įsigalioja nuo 2010 m. liepos 1 d.**
Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 5 punktas, 6 straipsnio 3 dalies 7 punktas, 18 straipsnio 5 dalis, 20 straipsnio 4 dalis, 24 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktai, 5, 6 dalys ir 25 straipsnis **įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.**
Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 4 punktas, 17 straipsnio 3 dalis **įsigalioja 2013 m. rugsėjo 1 d.**
Nauja įstatymo redakcija
Šio įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2010, Nr. 15 (2010-02-04)
Šio įstatymo pakeitimas:
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-1333, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2508 (2011-05-03)
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03)
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO 2, 5, 6, 9, 12, 22 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus 8 straipsnį, įsigalioja 2011 m. gegužės 1 d.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-1334, 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03), i. k. 1111010ISTA0XI-1334
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 2, 5, 6, 9, 12, 22 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-1688, 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07414
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 papildymo 15-1 straipsniu ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymas